

ย่อเรื่อง

การประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2517

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 13 - 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2517

ยาระงับปวดขณะเจ็บครรภ์

เสาวณี พรหมพงศา วิภา ตรีศิริพิศาล
สุพัตรา เอาเจริญพร ศรีสมบูรณ์ อ่วมกุล

ยาระงับปวดขณะเจ็บครรภ์ที่ใช้มากที่สุด คือ Meperidine (Pethidine) เป็นยาที่ให้ผลดีซึ่งอาจใช้ร่วมกับยาอื่น ๆ เช่น Promazine, Promethazine และ Scopolamine แต่มีข้อเสียคือผ่านรกได้ ทำให้ทารกแรกเกิดและเป็นยาเสพติด คณะผู้รายงานจึงทดลองใช้ Pentazocine (Sosegon) เป็นยาระงับปวดเปรียบเทียบกับ Pethidine ในผู้ป่วยสูติกรรม 100 ราย ของแผนกสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่า Pentazocine มีผลระงับอาการปวดดีกว่า Pethidine และมีผลต่อทารกแรกเกิดน้อยกว่า นอกจากนี้พบอาการข้างเคียงของ Pentazocine น้อยกว่า Pethidine และ Pentazocine มีราคาถูกลงกว่า Pethidine ทั้งไม่เป็นยาเสพติดด้วย ผู้รายงานจึงเสนอให้ใช้ยานี้แทน Pethidine ในการระงับปวดขณะเจ็บครรภ์

การศึกษาอุบัติการณ์การความพิการแต่กำเนิดในประชากร 2 กลุ่ม ในกรุงเทพมหานคร

ธีรวิมล ศุภสัจญาณกุล
จรัส สุวรรณเวลา

จากการศึกษาที่แล้มาปรากฏว่า ความพิการแต่กำเนิดบางชนิด เช่น ดុងเยื่อหุ้มสมองที่บริเวณตั้งจมูก พบมากในประเทศไทยมากกว่าในประเทศจีน รวมทั้งฮ่องกงและไต้หวัน การศึกษานี้เป็นการสำรวจหาอุบัติการณ์ของความพิการแต่กำเนิดในคนไทยในท้องที่ห้วยขวางเทียบกับคนจีน (หมายถึงคนที่ เป็นต่างด้าว และลูกหลานโดยตรง) ในท้องที่สวนหลวง ด้วยวิธีสอบถามเจ้าบ้านหรือคนในบ้านพร้อมกัน ให้คุณภาพตัวอย่างผู้ที่มีความพิการแต่กำเนิด

ในคนไทย 10,111 คน พบที่มีความพิการแต่กำเนิดต่างๆ 43 ราย ซึ่งได้แก่ถุงเยื่อหุ้มสมองที่บริเวณตั้งจมูก 2 ราย บัญญาอ่อน 15 ราย นิ้วเกิน 6 ราย ไข้ 4 ราย ปากแหว่ง 3 ราย และอื่นๆ

ในคนจีน 10,402 คน พบที่มีความพิการแต่กำเนิดต่างๆ 8 ราย ซึ่งได้แก่ บัญญาอ่อน 4 ราย ปากแหว่ง 2 ราย ไข้ 1 ราย และนิ้วขาด 1 ราย ไม่พบถุงเยื่อหุ้มสมองที่บริเวณตั้งจมูกเลย

การคิดเชื้องของทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยอัมพาต

ศักดิ์สม ภูเกียรตินันท์ นิรุณ วานิชวัฒนารำลึก
 บุษบา โชติกเสถียร ช่อเพ็ญ เกตุมณฑลกุล
 พิชัย บุณยะรัตเวช

ปัญหาในการรักษาผู้ป่วยอัมพาตที่มีอาการปัสสาวะไม่ออกคือการเกิดติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะหลังจากใส่สายยางสวนปัสสาวะคาทั้งไว้ (indwelling catheter) ได้ศึกษาอัตราการติดเชื้อในผู้ป่วยอัมพาตทั้งหมด 19 ราย ในระยะเวลา 6 เดือนและโดยเปรียบเทียบระหว่างพวกที่ใช้สายยางสวนปัสสาวะคาทั้งไว้ และพวกที่ใช้สวนปัสสาวะเป็นช่วงๆ ทุก 8 ชั่วโมง (intermittent catheterization) ผลปรากฏว่าผู้ป่วยพวกที่ใช้วิธีสวนปัสสาวะเป็นช่วงๆ มีอัตราการติดเชื้อต่ำกว่าพวกที่ใส่สายยางไว้ตลอดเวลา

การศึกษาผลของ “สัลฟัยริน” ต่อเซลล์ที่แบ่งตัว

อภิชัย เจริญพัฒนานนท์
 สุจินต์ อึ้งถาวร

จากการทดลองฉีด สัลฟัยริน เข้าไปในช่องท้องของหนูขาวพันธุ์สวิสในระยะตั้งครรรภ์พบว่าทำให้เกิดความพิการแต่กำเนิดในลูกหนูร้อยละ 8.1 เมื่อนำลูกหนูไปศึกษาโดยการตัดชิ้นเนื้อ และย้อมพิเศษเพื่อดู chromosome ปรากฏว่ายานี้ทำให้เซลล์ในระยะแบ่งตัวมีลักษณะผิดปกติ ความผิดปกติของเซลล์นี้อาจจะสัมพันธ์กับสาเหตุของความพิการแต่กำเนิด

ผลของการขาดน้ำต่อการตั้งครรรภ์และลูกของหนู

สมศักดิ์ คงวิวัฒนากุล
 เมืองทอง แชมมณี

ได้ทดลองหาผลของการขาดน้ำต่อการตั้งครรรภ์และลูกของหนูขาว (white mice) โดยแบ่งกลุ่มแม่หนูที่ตั้งครรรภ์ ซึ่งให้อดน้ำในช่วงเวลาต่างๆ กันคือ 24, 48 และ 72 ชั่วโมง และในระยะต่างๆ ของ

การตั้งครรภ์ โดยให้อาหารอย่างเพียงพอ ศึกษาลูกหนูโดยชั่งน้ำหนัก วัดความยาว ตรวจดูความพิการทั้งภายนอกและภายในด้วย

ผลปรากฏว่าแม่หนูซึ่งอดน้ำในระยะต้นของการตั้งครรภ์มีลักษณะและอาการขาดน้ำมากกว่ากลุ่มอื่น และพบความพิการของลูกมากในกลุ่มนี้เช่นกัน ความพิการที่พบคือ ตัวเล็ก ศีรษะเล็ก ขางเล็ก ขาหน้าและขาหลังสั้นและเล็ก ทางงอผิดปกติ นอกจากนี้ยังพบว่าหนูที่ให้อดน้ำในวันเริ่มตั้งครรภ์มักจะมีอัตราการตั้งครรภ์จริงต่ำกว่าปกติมาก ผลที่ได้นี้เป็นข้อมูลที่บ่งชี้ว่าการที่แม่หนูขาดน้ำอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความผิดปกติต่อการตั้งครรภ์และลูกได้

รายงานเบื้องต้นของการศึกษาระยะเวลาตั้งครรภ์ของหญิงไทย

สุพัตรา เอาเจริญพร วิรัตน์ วงศ์แสงนาค
วิภา ตริศิริพิศาล เสาวณี พรหมพงศา
บวร งามศิริอุดม ประมวล วีรุตมเสน

เพื่อศึกษาระยะเวลาการตั้งครรภ์ปกติ ได้สำรวจสตรีที่มาคลอดบุตรในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยถือหลักดังนี้

1. จำนวนแรกของประจำเดือนครั้งสุดท้ายได้แน่นอน
2. ไม่มีโรคแทรกขณะตั้งครรภ์ และเจ็บครรภ์เอง
3. น้ำหนักเด็กแรกเกิดไม่น้อยกว่า 2500 กรัม

จากสตรีซึ่งมาคลอด 1094 ราย พบว่า 566 ราย (ร้อยละ 51.74) คลอดภายใน 40 สัปดาห์ นับจากวันแรกของประจำเดือนครั้งสุดท้าย และ 528 ราย (ร้อยละ 48.26) คลอดหลังสัปดาห์ที่ 40 ของการตั้งครรภ์

ใน 566 รายที่คลอดภายใน 40 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์นั้น ปรากฏว่าร้อยละ 75.1 จะคลอดในระหว่างสัปดาห์ที่ 39-40 ของการตั้งครรภ์ ส่วน 528 รายที่คลอดหลังสัปดาห์ที่ 40 พบว่าร้อยละ 62.5 คลอดในระหว่างสัปดาห์ที่ 41-42 ของการตั้งครรภ์

นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กแรกเกิด 1094 คน เป็นชายร้อยละ 50.5 และหญิงร้อยละ 49.5 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า เด็กที่คลอดภายใน 41 สัปดาห์ของการตั้งครรภ์จะเป็นเพศชายมากกว่าหญิง กล่าวคือเป็นชายร้อยละ 37.6 เป็นหญิงร้อยละ 32.4 แต่ถ้าคลอดหลังสัปดาห์ที่ 41 ของการตั้งครรภ์ โอกาสที่จะเป็นเพศหญิงจะมากกว่า คือเป็นชายร้อยละ 12.9 เป็นหญิงร้อยละ 17.1 ของจำนวนเด็กที่คลอด 1094 ราย

รายงานเบื้องต้นของการศึกษา อายุที่มึ่ประจำเดือนและหมดประจำเดือนของสตรีไทยในปัจจุบัน

วิภา ตรีศิริพิศาล วิจารณ์ วงศ์แสงนาค
สุพัตรา เอาเจริญพร เสาวณี พรหมพงศา
ประมวล วิรุฒมเสน

เพื่อสำรวจอายุที่มีประจำเดือนครั้งแรกและหมดประจำเดือนของสตรีไทยในปัจจุบันและศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการมีระดูครั้งแรกกับสถานที่เกิด สิ่งแวดล้อมและระดับการศึกษา

ได้สำรวจอายุที่มีประจำเดือนครั้งแรกและอายุที่หมดประจำเดือนของสตรีไทยโดยเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และสตรีไทยทั่วไปซึ่งคำตอบข้อสัมภาษณ์เชื่อถือได้จำนวน 1000 ราย พบว่าอายุที่มีประจำเดือนครั้งแรกของสตรีในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมาเร็วขึ้น เช่น

สตรีที่เกิด พ.ศ. 2466-2474 อายุเฉลี่ยที่มีประจำเดือนครั้งแรก 15.1 ปี

สตรีที่เกิด พ.ศ. 2496-2500 อายุเฉลี่ยที่มีประจำเดือนครั้งแรก 13.6 ปี

จากการศึกษาพบว่าอายุที่หมดประจำเดือนของสตรีในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะช้าออกไป กล่าวคือ

สตรีที่เกิด พ.ศ. 2441-2445 อายุเฉลี่ยที่หมดประจำเดือน 44.7 ปี

สตรีที่เกิด พ.ศ. 2459-2460 อายุเฉลี่ยที่หมดประจำเดือน 48.1 ปี

เป็นที่น่าสังเกตว่าสตรีที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เจริญ จะมีประจำเดือนครั้งแรกอายุน้อยกว่าสตรีที่ห่างไกลจากความเจริญ

การผ่าตัดรักษาโรคถุงลมที่มีความดันสูงในปอด

เหมือนหมาย สรรประดิษฐ์

Bullous emphysema เป็นสภาวะของโรคที่เกิดมีถุงลมซึ่งมีความดันสูงในปอด และถุงลมนี้เกิดเนื้อดีของปอดให้แฟบลงหรือดัน mediastinum ให้เคลื่อนไปอีกด้านหนึ่งได้ โรคนี้พบได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ เป็นโรคซึ่งเป็นตั้งแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลังก็ได้ ผู้บรรยายจะได้กล่าวถึงกลไกที่เกิดพยาธิสภาพและผลจากการรักษาผู้ป่วย 4 ราย ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ 2 ราย และเด็ก 2 ราย

ปัญหาการผ่าตัดไส้ติ่งในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สุเทพ อุดมจรรยา
เกษม ชินประหัชจิว

อภิชาญ ภูตระกูล
พร สถิตพันธ์เวชชา

ได้วิเคราะห์ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ใน พ.ศ. 2514 รวมทั้งสิ้น 369 ราย สรุปปัญหาต่างๆ ได้ดังนี้

1. วินิจฉัยโรคคลาดเคลื่อนร้อยละ 15 ผู้ป่วยที่การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนนี้เป็นอัตราส่วน ชาย : หญิง ประมาณ 1 : 4 และเป็นผู้ป่วยที่ไส้ติ่งเป็นปกติ หรือมีอักเสบรอบๆ ไส้ติ่ง
2. หน้าประวัติไม่สมบูรณ์ร้อยละ 22 ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการวิเคราะห์หาข้อมูลและอาจทำให้ผลการวิเคราะห์คลาดเคลื่อนได้
3. พบมีโรคแทรกหลังการผ่าตัดสูงถึงร้อยละ 20 จากผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบแบบเฉียบพลัน 215 ราย โรคแทรกเหล่านี้มีข้อพิสูจน์จากการตรวจทางพยาธิวิทยา โรคแทรกที่พบบ่อยที่สุดคือ แผลผ่าตัดเป็นหนอง
4. ผู้ป่วยที่มีโรคแทรกมีระยะเวลาอยู่ในโรงพยาบาลโดยเฉลี่ย 21.3 วัน ซึ่งนานกว่ารายที่ไม่มีโรคแทรกถึง 3 เท่า
5. ผู้ป่วยที่ไม่มีโรคแทรกต้องอยู่ในโรงพยาบาลโดยเฉลี่ย 7.8 วัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการรับผู้ป่วยที่รอการรับเข้าโรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัดรักษา เพราะการผ่าตัดโรคไส้ติ่งอักเสบเป็นการผ่าตัดฉุกเฉินที่ทำบ่อยที่สุดในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

นอกจากนี้คณะผู้รายงานจะเสนอข้อวิจารณ์ถึงการวินิจฉัย และวินิจฉัยแยกโรคไส้ติ่งอักเสบแบบเฉียบพลัน โดยเฉพาะในผู้ป่วยหญิงและวิธีป้องกันโรคแทรกต่างๆ ด้วย

โรคไส้ติ่งอักเสบในเด็กจากพยาธิไส้เดือนตัวกลมไปอุตุตัน

พิทยา จันทรมล

เสนอรายงานโรคไส้ติ่งอักเสบในผู้ป่วยเด็ก 8 ราย สาเหตุเกิดจากพยาธิ *Ascaris Lumbricoides* ไปอุตุตันที่ไส้ติ่ง ผู้ป่วยทั้งหมดรับไว้รักษาในหน่วยศัลยศาสตร์เด็ก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2508-พ.ศ. 2516 สาเหตุนี้นับว่าเป็นสาเหตุส่วนน้อยของโรคไส้ติ่งอักเสบ (1:100) และเป็นสาเหตุที่ไม่อาจจะวินิจฉัยได้ก่อนผ่าตัด แต่ก็ควรจะนึกถึงเมื่อพบเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 7 ขวบป่วยด้วยโรคไส้ติ่ง

อักษะบ ระเบดบอายุนี้พบโรคไส้ตึงอักษะบได้น้อย ประวัติของการมีพยาธิอาจจะช่วยประกอบการวินิจฉัยได้ บ้าง ผู้ป่วยทุกรายไม่มี eosinophilia ได้ให้การรักษาโดยผ่าตัดเอาไส้ตึงและพยาธิออกทันที ทุกรายหาย เป็นปกติโดยไม่มีโรคแทรก

การผ่าตัดรักษาโรคไส้เลื่อน และ Hydrocoelectomy ในเด็กโดยไม่รับผู้ป่วยไว้ในโรงพยาบาล

พิทยา จันทรมล

เพลินศรี จารวร

ระหว่างตุลาคม 2514 - มีนาคม 2517 หน่วยศัลยศาสตร์เด็ก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ได้ทำผ่าตัดไส้เลื่อน และ hydrocoelectomy ในเด็ก 100 ราย โดยไม่ได้รับไว้ในโรงพยาบาลทุกราย ทำโดยให้ยาสลบ (general anesthesia) ผลปรากฏว่าเด็กไม่มีโรคแทรกซ้อนใดๆ ที่ร้ายแรง มีเพียงรายเดียวที่แผลผ่าตัดเกิดโรคติดเชื้อขึ้น สถิตินี้ไม่ได้แตกต่างไปจากผลที่ได้จากการผ่าตัดแบบเดียวกันที่ทำในเด็กซึ่งรับไว้ในโรงพยาบาล เนื่องจากการผ่าตัดที่ปฏิบัติดังกล่าวมาแล้วได้ผลดี ปลอดภัยและสะดวก จึงควรจะได้รับ การพิจารณาใช้ในโรงพยาบาลอื่น ๆ ซึ่งมีอุปกรณ์และศัลยแพทย์บริบูรณ์ ทั้งนี้เพราะเป็นการประหยัด ช่วยลดปัญหาความไม่สะดวกของผู้ปกครองและเป็นผลดีต่อจิตใจของเด็ก รวมทั้งตัดปัญหาการติดเชื้อซึ่ง อาจเกิดขึ้นได้ในโรงพยาบาลด้วย ทางด้านโรงพยาบาลก็จะได้ประโยชน์จากการไม่ต้องเปลืองเตียงรับผู้ป่วย

การทดลองเก็บรักษาไตของสุนัขเพื่อใช้ในการผ่าตัดเปลี่ยนไต

พิชัย บุษยะรัตเวช

พร สถิตพันธ์เวชชา

วิเชียร อินนาจิตร

วิชัย สุนทรานนท์

การเก็บรักษาไตเพื่อใช้ในการผ่าตัดเปลี่ยนไตมีความสำคัญมาก ทำให้มีเวลาเตรียมผู้ป่วยเปลี่ยนไต ทดสอบสมรรถภาพของไตและให้เวลาในการขนย้ายไตได้ ผู้รายงานได้ศึกษาวิธีการเก็บรักษาไตในสุนัข โดย perfuse ด้วยน้ำยาพิเศษซึ่งมีส่วนประกอบคล้าย intracellular fluid (ตามวิธีการของ Collins) แล้วเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 0-4° ซ. เมื่อตรวจการทำงานของไตด้วยการหา creatinine clearance และ PAH clearance แล้ว พบว่าวิธีนี้เก็บไตได้นาน 18 ชั่วโมง โดยไตทำงานเกือบเป็นปกติ เมื่อ

ทดลองเก็บไตนานถึง 42 ชั่วโมง ในสุนัขกลุ่มที่ 2 พบว่าไตทำงานได้บ้าง ส่วนไตที่เก็บรักษาไว้ 18 ชม. ในน้ำยา Lactate Ringers ตามแบบที่ใช้ในคนในปัจจุบันนั้นไม่สามารถทำงานได้ วิธีแรกจึงเป็นวิธีที่ได้ผลดี สามารถเก็บรักษาไตได้นานถึง 18 ชั่วโมง เป็นวิธีที่ทำให้ได้ง่ายและให้ความสะดวกในการขนย้าย

การผ่าตัด Dacryocystorhinostomy รักษา Chronic Dacryocystitis รายงานผู้ป่วย 40 ราย ชัยเอนทร์ รัตนวิจารณ์

ในการรักษาโรค Chronic Dacryocystitis เนื่องจากการอุดตันของท่อน้ำตาที่ลงไปเปิดเข้าโพรงจมูก วิธีผ่าตัดทำ Dacryocystorhinostomy เป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด แต่รายละเอียดของการผ่าตัดยังเป็นปัญหาถกเถียงกัน ผู้รายงานได้เสนอผลการรักษาผู้ป่วย 40 ราย ทำผ่าตัด Dacryocystorhinostomy ต่อเยื่อบุผนังงู้น้ำตากับเยื่อบุผนังของโพรงจมูก ได้ใช้เทคนิคการผ่าตัดใหม่ๆ เช่น เจาะกระดูกเป็นรูปสี่เหลี่ยมแทนรูปกลมตามแบบทั่วไป เจาะ medial canthus ligament ออกจาก nasal bone โดยไม่ต้องตัดแล้วเย็บติดดั้งเดิม ผู้รายงานได้เล็งการใช้เครื่องมือราคาแพงที่สร้างขึ้นสำหรับการผ่าตัดนี้ และตัดแปลงใช้เครื่องมือที่ทดแทน ผลการผ่าตัดได้ผลดี 39 ใน 40 ราย ที่ไม่ได้ผลหนึ่งรายนั้นสาเหตุเนื่องจากเทคนิคยังไม่สมบูรณ์ในระยะเริ่มต้น

การผ่าตัดใส่ตะปูคขวางเชื่อมกระดูกสันหลังระดับเอว สมิทธิ์ สิทธิพงศ์

การรักษาโรคของกระดูกสันหลังระดับเอวส่วนล่าง ส่วนใหญ่จะเริ่มด้วยการให้ยาและกายภาพบำบัด ในบางรายซึ่งไม่ได้ผลจำเป็นต้องผ่าตัดเชื่อมกระดูกบริเวณนั้นเข้าด้วยกัน

วิธีเชื่อมกระดูกสันหลังแบบมาตรฐานที่ใช้กันนั้น มีปัญหายุ่งยากหลังผ่าตัด คือ ผู้ป่วยต้องนอนในเฟือกปูนซึ่งรื้อนอบอ้าว และทำให้การดูแลรักษาพยาบาลลำบาก มีความยุ่งยากในการพลิกตัวผู้ป่วย และต้องอยู่ในโรงพยาบาลนานถึง 3 เดือนเป็นอย่างน้อย นอกจากนี้ผู้ป่วยในระยะพักฟื้นต้องใส่ brace วิธีนี้จึงไม่สะดวกรวมทั้งเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูง

ผู้รายงานได้ทำการผ่าตัดเชื่อมกระดูกสันหลังโดยใส่ตะปูคขวางระหว่าง facets ของกระดูกสันหลังตั้งแต่ พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2516 ได้ทำผ่าตัดผู้ป่วย 21 รายได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ วิธีใส่ตะปูคขวางนี้ทำให้

กระดูกสันหลังส่วนที่เชื่อมยึดตัวเข้ากันมีมั่นคงและแข็งแรงพอสมควร ผู้รายงานสามารถเลือกทำเฉพาะระดับเดียวได้ หลังผ่าตัดผู้ป่วยไม่ค่อยปวดแผล สามารถพลิกตัวได้เร็วและไม่ประสบปัญหายุ่งยากในการขับถ่าย ในรายที่ทำการเชื่อมเพียงระดับเดียว เช่น L4 กับ L5 ผู้ป่วยอาจจะกลับบ้านได้ภายใน 10-14 วัน เท่านั้น

ประสบการณ์จากผู้ป่วยภัยสงคราม ณ กรุงเทพมหานคร

ชิน บุรณธรรม	สุธรรม สกลรักษ์
สมบูรณ ศรีภักติกุล	ชวลิต อ่องจริต
เหมือนหมาย สรรประดิษฐ์	นิยม จิมะวงษ์

จากการปฏิบัติงานร่วมกันในหน่วยกาชาดไทยช่วยเหลือกาชาดกัมพูชาวันที่ 2 ในการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากสงครามฯ โรงพยาบาลพระกศุมาลา ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐเขมร เป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ 31 ตุลาคม 2513 ถึง 30 มกราคม 2514 ได้ทำการผ่าตัดรักษาผู้ป่วยทั้งชายและหญิงและเด็กรวมทั้งสิ้น 92 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่ได้รับมอบหมายเป็นพวกที่ได้รับบาดเจ็บทางทรวงอก นอกนั้นเป็นทางช่องท้องและร่วมกับส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย วิธีการรักษาผู้ป่วยนั้นได้อาศัยลักษณะทางคลินิกและเอกซเรย์เป็นหลัก เพราะการตรวจทางห้องทดลองอย่างอื่น ๆ มีน้อยมาก จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตไปเพราะโรคมะเร็ง 1 ราย หลักของการรักษาผู้ป่วยมุ่งไปในทางแก้ไขรักษาภาวะการผิดปกติของหน้าที่ระบบหายใจและไหลเวียน การเสียโลหิต การช็อคและการติดเชื้อต่างๆ ให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วเป็นสิ่งสำคัญ การผ่าตัดใหญ่เปิดช่องอกทำน้อยรายเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ผิดกับผู้ป่วยซึ่งได้รับบาดเจ็บทางช่องท้อง ซึ่งต้องผ่าตัดเปิดช่องท้องทุกราย ส่วนขนาดแผลที่อื่น ๆ ตามผิวแขน ขนและอื่นๆ ก็ทำความสะดวกสบายแผล เอาสิ่งที่แปลกปลอมออก ใส่ท่อระบายในที่บางแห่งและเย็บแผลตามปกติในระยะเวลา 3 เดือน ผู้ป่วยผ่าตัด 92 ราย เป็นขนาดแผลทางช่องอก 56 ราย (60.9%) ทางช่องท้อง 21 ราย (22.8%) นอกนั้นเป็นที่ส่วนอื่น ๆ และหลายรายที่เป็นร่วมกันผลการรักษามีตาย 2 ราย (2.2%) การฟื้นฟูผู้ป่วยดีและโรคแทรกซ้อนมีน้อยมาก

รายงานได้กล่าวถึงระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน ข้อสังเกตและอภิปรายเปรียบเทียบกับรายงานผู้ป่วยภัยสงครามจากเวียดนาม เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เมื่อยามประเทศบ้านเมืองเราประสบภัยสงครามและสภาวะฉุกเฉินดังกล่าว

Burn and Cancer

มนัส เสถียรโชค

ประสาน ต่างใจ

การเปลี่ยนแปลงของ chronic burn scar ไปเป็นมะเร็ง ควรจะได้รับความสนใจจากแพทย์มากกว่าในปัจจุบันเพราะเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำให้เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ เนื่องจากสาเหตุนี้ แพทย์ควรจะระลึกถึงความสำคัญข้อนี้และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

ผู้รายงานจะได้เสนอการศึกษาผู้ป่วย 3 ราย ซึ่งมี chronic burn scar ที่บริเวณขา และเกิดเปลี่ยนแปลงเป็นมะเร็งขึ้นภายหลังระยะเวลา 10 กว่าปี การศึกษาจากประวัติในผู้ป่วย 1 ราย มีข้อบ่งชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีสาเหตุมาจาก trauma นอกจากนี้จะได้เสนอผลการศึกษาทางพยาธิวิทยา ซึ่งสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เกิดเป็นมะเร็ง และการวางแผนการรักษาผู้ป่วยด้วย

การรักษามะเร็งของหลอดอาหารส่วนต้น และส่วนกลางทรวงอก

จรรยา มะโนทัย

การรักษามะเร็งของหลอดอาหารส่วนบน และส่วนกลางทรวงอก ยังไม่เป็นที่ตกลงกันว่าวิธีใดดีที่สุด ในทางศัลยกรรมจุดประสงค์ในการรักษา คือ

1. อาจจะทำหยาขาดได้ถ้าตัดพยาธิสภาพออกได้หมด
2. เป็นการช่วยรักษาอาการโดยให้ผู้ป่วยสามารถรับประทานอาหารได้

วิธีผ่าตัดที่คิดว่าจะได้ผลดีและบรรลุจุดประสงค์ทั้ง 2 ประการ คือ การทำ Retrosternal esophago-gastrostomy ร่วมกับการทำ Roux en Y esophago-jejunostomy และตัดหลอดอาหารออกในรายที่คิดว่าจะสามารถกำจัดพยาธิสภาพออกได้หมด รายงานนี้จะได้เสนอผลของการรักษาผู้ป่วย 3 ราย โดยการผ่าตัดใน

ผลการวิเคราะห์ผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งของหลอดอาหาร และตำแหน่งหลอดอาหารต่อกับกระเพาะอาหารในระยะเวลา 8 ปี

โยธิน คุโรวาท เหมือนหมาย สรรประดิษฐ์
สมศักดิ์ วรธนะภักดิ์ ชวลิต อ่องจรีด
ชิน บุรณะธรรม

ได้วิเคราะห์ผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งของหลอดอาหารและตำแหน่งหลอดอาหารต่อกับกระเพาะอาหาร 376 ราย ในระยะเวลา 8 ปี หุกรายรับไว้รักษาในแผนกศัลยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พบ

ว่า 207 ราย มีเชื้อชาติเป็นจีน 168 รายเป็นไทย และ 1 รายเป็นลาว เป็นในผู้ชายมากกว่าหญิง 5 เท่า ร้อยละ 72 พบระหว่างอายุ 50-70 ปี อายุต่ำสุดที่พบก็คือ 29 ปี อายุสูงสุดคือ 87 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ป่วยมีอาการผดผื่น 2-4 เดือนก่อนมาหาแพทย์ ร้อยละ 98 มีอาการกลืนอาหารลำบาก น้ำหนักลดร้อยละ 90.8 อาการอื่นๆ ได้แก่อาเจียนหลังรับประทานอาหาร ถ่ายอุจจาระเป็นเลือด และจุกแน่น เป็นต้น

จากจำนวนทั้งหมด 235 รายเป็นชนิด squamous cell 36 รายเป็น adenocarcinoma นอกนั้นไม่มีบันทึกในรายงาน ได้ตัดชิ้นเนื้อตรวจก่อนผ่าตัด 189 ราย ได้ผลบวก 149 ราย

ตำแหน่งของหลอดอาหารที่พบว่าเป็นมะเร็งบ่อยที่สุดคือส่วนกลาง (ร้อยละ 50) และส่วนล่างของหลอดอาหาร

การรักษา มะเร็งบริเวณศีรษะและคอ ซึ่งลุกลามมากเฉพาะที่ ปรีชา เตียวทรานท์

มะเร็งในบริเวณศีรษะและคอส่วนมากจะไม่ค่อยแพร่กระจายไปยังส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย ผู้ป่วยส่วนมากจะถึงแก่กรรมเนื่องจากผลของการลุกลามเฉพาะที่ซึ่งทำให้เกิดโรคปอดบวมจากสำลักอาหารและน้ำ ตกเลือด ผอมแห้ง หรือเกิดภาวะอุดตันขึ้น การรักษาซึ่งไม่ได้ผลดีจะทำให้ผู้ป่วยต้องดำเนินชีวิตด้วยความลำบาก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากแผลมะเร็ง เช่น กลืนเหนียวรุนแรง และเนื้องอกแตกพุพองออกมาจนน่ารังเกียจ เป็นต้น

ความก้าวหน้าของศัลยกรรมตกแต่งในปัจจุบันช่วยให้สามารถตัดเนื้องอกขนาดใหญ่ ๆ ออกได้ ซึ่งเป็นการช่วยบรรเทาโรคได้มากจนบางครั้งอาจได้ผลดีถึงหายจากโรค นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ป่วยไม่มีลักษณะพิการจนเกินสมควร

ผู้รายงานจะเสนอวิธีผ่าตัด และผลที่ได้รับจากการรักษาผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและ

เท่ากับ 1:1147 และรายที่พบเป็นมะเร็งของรังไข่ขณะตั้งครรภ์เท่ากับ 1:23517 โรคแทรกที่สำคัญคือ ไข่ของก้อนเนื้ออกบิดและก้อนเนื้ออกแตก พบได้ประมาณร้อยละ 5.84 และร้อยละ 1.24 ตามลำดับ อุบัติการณ์อาจจะเพิ่มมากขึ้นได้ในขณะตั้งครรภ์หรือหลังคลอด อุบัติการณ์ของมะเร็งที่พบในเนื้ออกชนิดต่าง ๆ คือ ร้อยละ 37.76 ของ sercus cystadenoma ร้อยละ 25.94 ของ mucinous cystadenoma และ ร้อยละ 2.68 ของ benign cystic teratoma

สถิติการตายของสตรีตั้งครรภ์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2512-2516

ประยูร ศาลยาชีวิน

ในระยะเวลา 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2512 - พ.ศ. 2516 มีจำนวนสตรีตายจากสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ 87 ราย อายุของผู้ถึงแก่กรรมอยู่ระหว่าง 16 - 45 ปี คิดเฉลี่ยต่อปีประมาณ 15 - 20 ราย อัตราตาย 1.07 ต่อมารดาซึ่งคลอด 1000 ราย 68 ราย (ร้อยละ 78.16) มีสาเหตุของการถึงแก่กรรมจากการตั้งครรภ์โดยตรง 12 ราย (ร้อยละ 13.79) การตั้งครรภ์มิได้เป็นสาเหตุโดยตรงแต่เกิดร่วมกับการตั้งครรภ์ 7 ราย (ร้อยละ 8.05) ถึงแก่กรรมจากสาเหตุอื่น ได้ทำการตรวจศพทั้งหมด 36 ราย (ร้อยละ 52.94)

ในผู้ป่วย 68 ราย ที่สาเหตุการถึงแก่กรรมมาจากการตั้งครรภ์โดยตรงมี 29 ราย (ร้อยละ 33.3) เป็นโรคติดเชื้อจากการทำแท้ง 16 ราย (ร้อยละ 18.39) เป็นโรคพิษของการตั้งครรภ์ และ 13 ราย (ร้อยละ 14.98) เกิดจากตกโลหิตขึ้นมา

Culdoscopic Tubal Sterilization

บรรพต บุญศิริ

จอห์น ย้ง

ประมวล วีรุตมเสน

ในช่วงระยะเวลา 10 เดือนได้ทำผ่าตัดผูกหลอดมดลูก (tubal sterilization) โดยใช้เครื่องมือ culdoscope 184 ราย ในแผนกสูติศาสตร์และเรวีเวชวิทยา ผู้มารับบริการมีอายุระหว่าง 20 - 49 ปี ที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ใช้เวลาผ่าตัดโดยเฉลี่ย 10-15 นาทีต่อหนึ่งคน อยู่ในโรงพยาบาลหลังผ่าตัด 4-6 ชม.

จากจำนวน 184 ราย 106 รายไม่เคยคุมกำเนิดโดยวิธีใดมาก่อน 78 รายเคยคุมกำเนิดแบบชั่วคราว กล่าวคือ 32 รายรับประทานยา 33 รายใส่ห่วงอนามัย 12 รายใช้คุมกำเนิดโดยยาฉีดและใช้ถุงอนามัย 1 ราย

162 รายใช้ Pethidine 100 มก. ฉีดเข้าหลอดเลือดเป็นยาระงับปวดและ Xylocaine 1% 4 มล. เป็นยาชาเฉพาะที่ 22 รายใช้ Fentanyl (0.1 มก.) ฉีดเข้าหลอดเลือดแทน Pethidine

5 รายทำโดยวิธีนี้ไม่สำเร็จต้องใช้วิธีอื่น จาก 184 รายมีภาวะแทรกซ้อนหลังทำผ่าตัด 7 ราย คือ เลือดออก 2 ราย ปีกมดลูกอักเสบ 3 ราย ตั้งครรภ์ก่อนผ่าตัด 2 ราย

มะเร็งในสมองที่แพร่กระจายมาจาก Choriocarcinoma ซึ่งไม่สงสัยมาก่อนและให้อาการแบบ Cerebrovascular Disorders

สำราญ ช่วงโชติ
รังสรรค์ บุญญารัญญะ
ไพรัช วิเชียรเกื้อ

จากการศึกษาเนื้องอกในสมอง 1028 ราย พบว่าเป็นชนิดที่เกิดจากเนื้อร้ายแพร่กระจายมาจากอวัยวะอื่น 171 ราย แบ่งออกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้

Carcinoma	129 ราย	Retinoblastoma	16 ราย
Leukemic infiltration	8 ราย	Lymphoma	6 ราย
Neuroblastoma	7 ราย	Unclassified cancer	2 ราย

Malignant melanoma, Rhabdomyosarcoma และ Nephroblastoma อย่างละ 1 ราย

พวก carcinoma 129 ราย แบ่งเป็นชนิดตามอวัยวะต้นกำเนิดได้ดังนี้ ปอด 43 ราย Trophoblastic tissue 20 ราย เต้านมและตับอย่างละ 5 ราย Nasopharynx 3 ราย กระเพาะอาหาร 2 ราย ผิวหนังบริเวณ mastoid หลอดอาหาร ต่อมไทรอยด์ ต่อม parotid และปากมดลูกอย่างละ 1 ราย ที่ไม่ทราบอวัยวะต้นกำเนิดมี 46 ราย เมื่อพิจารณาตามนี้จะเห็นได้ว่าเมื่อไม่นับ carcinoma ที่ไม่ทราบอวัยวะต้นกำเนิดแล้ว พวกที่เกิดจาก Trophoblastic tissue (Choriocarcinoma) มีถึงร้อยละ 12 ของเนื้องอกที่แพร่กระจายมาสู่สมองทั้งหมด หรือร้อยละ 2 ของเนื้องอกในสมองทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อร้ายที่แพร่กระจายมาจากอวัยวะต่างๆ แล้วจะเห็นได้ว่า choriocarcinoma มีมากเป็นที่สองรองจากปอดเท่านั้น

รายงานนี้ได้เลือกเสนอผู้ป่วย choriocarcinoma 3 รายซึ่งไม่ได้สงสัยมาก่อน และเป็นรายที่มีอาการแสดงเป็นแบบ cerebrovascular disorder มะเร็งที่แพร่กระจายมายังสมองทำให้เกิดตกเลือดและหลอดเลือดในสมองอุดตัน แพทย์สภาพในสมองสันนิษฐานว่าเกิดจากเซลล์มะเร็งทะลุทะลวงเข้าหลอดเลือดทำให้เกิด embolization และอุดตันในที่สุด เมื่อพบผู้ป่วยหญิงระยะวัยมีบุตรได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหญิงตะวันออกมีอาการเปลี่ยนแปลงที่เนื่องจากหลอดเลือดในสมองรวมทั้งประวัติมีบุตรมาก่อน ควรจะนึกถึงสาเหตุจากการแพร่กระจายของ choriocarcinoma ไว้ด้วย การวินิจฉัยโรคทำได้จากการหาปริมาณฮอร์โมน chorionic gonadotrophin ที่เพิ่มขึ้นในเลือด หรือตรวจพบเซลล์มะเร็งในก้อนเลือดที่ผ่าตัดออกมาจากสมอง เนื่องจาก choriocarcinoma อาจแผ่ได้เองทั้งๆ ที่มีการแพร่กระจายไปสู่อวัยวะอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง ดังนั้นอาจตรวจหาไม่พบที่อวัยวะต้นกำเนิด

Cerebral Cortex ส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบตาและการรับภาพ

จิตร สิทธิอมร

เป็นที่ทราบกันมานานแล้วว่าเนื้อส่วนนอกของสมอง (cerebral cortex) ของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประกอบด้วยบริเวณต่าง ๆ ที่มี cytoarchitecture และหรือ myeloarchitecture ไม่เหมือนกัน มีหลักฐานหลายประการที่แสดงว่าแต่ละบริเวณมีหน้าที่เฉพาะ ใน visual cortex นั้น เดิมเชื่อว่าประกอบด้วย 3 บริเวณ คือ บริเวณ 17, 18 และ 19 บริเวณ 17 เรียกว่า striate cortex ที่เหลือเป็น extrastriate cortex

ได้ทำการทดลองในลิง (Aotus trivirgatus) และในกระต่าย (Oryctologus cuniculus) โดยใช้ขั้วไฟฟ้าขนาดเล็ก (microelectrode) ซึ่งมีขนาด 2-5 ไมครอนวัตต์ ศักย์ไฟฟ้าเฉพาะทำงาน (action potential) จากเซลล์ใน visual cortex โดยกระตุ้น retina ด้วยแสงหรือเงาที่ฉายไปบนแผ่นพลาสติกทรงกลมโปร่งแสงซึ่งใช้แทน visual field ถ้าเปลี่ยนตำแหน่งขั้วไฟฟ้าบน visual cortex Receptive field บนแผ่นพลาสติกครึ่งวงกลมจะเปลี่ยนไปด้วย ลักษณะการเปลี่ยนตำแหน่งของ receptive field เมื่อเคลื่อนขั้วไฟฟ้าไปตามส่วนต่าง ๆ ของสมองสามารถใช้เป็นหลักในการแยกบริเวณต่าง ๆ ในเนื้อส่วนนอกของสมองได้

ปรากฏผลว่าทั้งลิงและกระต่ายมี visual areas มากกว่าบริเวณ 17 18 และ 19 ตามที่เคยเชื่อดี ข้อมูลต่างๆ บ่งว่า extrastriate visual cortex ของลิงและกระต่ายต่างกันอยู่ 2 ประการ คือ ลิงมีบริเวณ

ต่าง ๆ มากกว่ากระดาษ และแต่ละบริเวณในสิ่งมีชีวิตมีบริเวณตัวแทน (representation) ที่สมบูรณ์ของ visual field ในซีกสมองด้านตรงกันข้าม ส่วนในกระดาษมีบริเวณตัวแทนที่ไม่สมบูรณ์ จากสมมุติฐานที่ว่า บริเวณแต่ละแห่งสามารถทำหน้าที่เฉพาะได้ สัตว์ชั้นสูงเช่นลิงก็น่าจะสามารถจำแนกข้อมูลที่ได้รับจากการเห็นภาพได้ดีกว่าสัตว์ชั้นต่ำ

การศึกษาตำแหน่งสิ้นสุดของ Corticospinal Tract ใน American Opossum ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน

มีชัย ศรีใส

Corticospinal tract ของ American opossum มาจาก sensorimotor cortex ซึ่งอยู่ในส่วนล่างของ dorsal funiculus ของประสาทสันหลังส่วนคอและหน้าอก เส้นประสาทที่ประกอบเป็น corticospinal tract ส่วนมากเป็น myelinated fibers ขนาดเล็ก และที่มี degenerating knob ที่ส่วนใกล้กลาง dorsal horn (Laminae III, IV, V, VI ของ Rexed)

ศึกษาโดยดูด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน และกล้องจุลทรรศน์ที่ดูด้วยแสงสว่างธรรมดาใช้เทคนิคของ Golgi Nissl และ Fink-Heimer และตัดชิ้นเนื้อหนา 1 ไมครอน

ผลปรากฏว่า synapse ของเส้นประสาทเป็นแบบ axo-dendritic และ axo-axonic synapse ไม่พบ axosomatic synapse เลย

อาการแสดงต่าง ๆ ของโรคซิฟิลิสระยะที่สอง

ประทีป จีระแพทย์

อุบัติการณ์ของกามโรคชนิดต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นมากหลายเท่าในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะโรคซิฟิลิสระยะที่สอง การวินิจฉัยโรคซิฟิลิสระยะนี้ยากกว่าระยะอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะมีอาการแสดงได้ต่าง ๆ ชนิดกัน อาจคล้ายกับโรคอื่น ๆ เช่น Drug eruption, Lichen planus, Pityriasis rosea, Rubeola และ Mycosis fungoides อาการแสดงของโรคซิฟิลิสระยะที่สอง คือ มีผื่นขึ้นที่ผิวหนังซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยมาตรวจทางหน่วยโรคผิวหนัง มากกว่าจะไปที่แผนกอื่น ผู้บรรยายจะรายงานอาการแสดงต่าง ๆ ของโรคในระยะนี้เพื่อประโยชน์ต่อการวินิจฉัยโรคให้ถูกต้อง

Lactic Acid Dehydrogenase Isoenzymes in Myocardial Infarction

ประโชติ เปล่งวิทยา

ชูจิตร์ เปล่งวิทยา

พภัทรพรัง แสงดี

ได้ศึกษาระดับ Lactic acid dehydrogenase (LDH) isoenzymes ในผู้ป่วยด้วยโรค myocardial infarction ปรากฏผลว่าระดับ LDH isoenzymes ทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นภายใน 24 ชั่วโมง และจะขึ้นถึงระดับสูงสุดในระหว่างวันที่ 3—5 หลังจากปรากฏอาการ ระดับสูงสุดนี้จะมากกว่าที่พบในคนปกติ 2—4 เท่า ได้ใช้ Agar gel electrophoresis แยก LDH isoenzymes ออกได้เป็น 5 ชนิด และปรากฏว่า LDH₁ LDH₂ และ LDH₃ เป็นชนิดที่เปลี่ยนแปลงมากขนานกับระดับเปลี่ยนแปลงที่วัดได้จาก LDH isoenzymes รวม กล่าวคือเริ่มเปลี่ยนแปลงระดับใน 24 ชั่วโมง ระดับที่เปลี่ยนแปลงขึ้นสูงสุดในระหว่างวันที่ 3-5 และสูงอยู่เป็นเวลาประมาณ 15 วัน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของ urea stable LDH และ heat stable LDH isoenzymes เพื่อประโยชน์ในการแยกชนิด LDH isoenzymes ที่เกิดจากกล้ามเนื้อหัวใจออกจากชนิดที่เกิดจากเซลล์ของตับด้วย

การรักษาปฏิกิริยา Leprae ด้วย Thalidomide

อนันต์ เจริญภักดี

จรรยา ศรีทอง

ปฏิกิริยา Leprae เกิดได้บ่อยในผู้ป่วยโรคเรื้อรังชนิด lepromatous ที่รักษาด้วยยา Diamino-Diphenyl-Sulphone (DDS, DAPSONE) เมื่อเกิดปฏิกิริยาขึ้นจำเป็นต้องหยุดยาชั่วคราวซึ่งทำให้การรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรังประเภทนี้ลำบากและไม่ได้ผล ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทดลองใช้ non-depressant hypnotic ชื่อ N-Phthaloyl-Glutarimide (Thalidomide) ในผู้ป่วยชายที่เกิดปฏิกิริยา Leprae ขึ้น 33 คน เป็นเวลา 6 เดือน พบว่าปฏิกิริยา Leprae รุนแรงน้อยลงและเกิดน้อยครั้ง ทำให้สามารถให้การรักษาโรคเรื้อรังด้วยยา Diamino-Diphenyl-Sulphone ต่อไปได้ และพบว่าไม่มี side effects ของยา Thalidomide ในระบบประสาทหรือระบบโลหิตด้วย

ประสบการณ์จากการผ่าตัดใส่ Cardiac Pacemaker ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เหมือนหมาย สรรประดิษฐ์ ม.ร.ว. อุดมพร เกษมสันต์
โชติบุรณ บุนนเวช พิงใจ งามอุโฆษ

เมื่อผู้ป่วยมีอาการหัวใจเต้นช้าร่วมกับ Adam-Stokes syndrome ควรจะนึกถึงโรค A-V block สาเหตุมิได้หลายประการ ที่สำคัญก็คือระบบ conductive ของหัวใจเกิดการเปลี่ยนแปลงเสื่อมประสิทธิภาพลง ในคนสูงอายุเครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ (cardiac pacemaker) จะสามารถช่วยชีวิตได้ บางรายอาจจะได้ผลดีจนเกือบเป็นปกติ ผู้บรรยายจะได้แสดงผลของการผ่าตัดใส่เครื่องควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจในผู้ป่วย 8 ราย รวมทั้งโรคแทรกและวิธีแก้ไขด้วย

Myasthenia Gravis

อังคณา อินทรโกเศศ

ผู้รายงานได้ศึกษาผู้ป่วยโรค Myasthenia Gravis 25 ราย ระหว่าง พ.ศ. 2512 ถึงพ.ศ. 2516 พบว่ามีผู้ป่วยที่โรคเกิดเฉพาะที่กล้ามเนื้อตา (Ocular myasthenia) 8 ราย และที่เป็นกับกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย (Generalized myasthenia) 17 ราย

ผู้ป่วยที่เป็นโรคเฉพาะที่กล้ามเนื้อตา 8 ราย เป็นหญิง 5 ราย 1 รายเป็นโรค Thyrotoxicosis ร่วมด้วย ทุกรายได้รับการรักษาด้วย neostigmine ได้ผลดีเล็กน้อยเพียงรายเดียว นอกนั้นไม่ได้อผล 3 ราย โรคสงบไปเองระยะหนึ่งแล้วกลับเป็นใหม่ ได้ใช้ยา prednisolone รักษา 3 ราย ได้ผลดีพอสมควร 2 ราย

ผู้ป่วยที่เป็นโรคกับกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย 17 ราย เป็นหญิง 11 ราย ชาย 6 ราย ในจำนวนทั้งหมดนี้ 5 รายมี thymoma ร่วมด้วย ซึ่ง 4 รายเป็นผู้ป่วยชาย มีผู้ป่วยหญิงที่เป็นมะเร็งของเต้านม และ adenoma ของต่อมใต้สมอง (Pituitary gland) อย่างละราย

ผู้ป่วย 6 รายได้รับการรักษาโดย thymectomy ได้ผลดีมาก 1 ราย ผู้ป่วยรายนี้ได้รับ prednisolone ก่อนผ่าตัด 2 อาทิตย์ หลังผ่าตัดไม่ต้องใช้ cholinergic drug เลย และแข็งแรงเกือบปกติ 2 ราย ได้ผลดีสามารถลด neostigmine ลงจนเหลือ 0-1 เม็ดต่อวัน หลังจากผ่าตัดประมาณ 1 ปี อีก 2 รายได้ผลเล็กน้อย ผู้ป่วยยังต้องการ neostigmine 4-8 เม็ด/วัน ตั้งแต่หลังผ่าตัดจนถึงปัจจุบัน ผู้ป่วย 1 ราย เกิด myasthenic crisis 10 วันหลังผ่าตัด และถึงแก่กรรมในวันที่ 65

ผู้ป่วย 11 รายได้รับการรักษาด้วยยา 3 ราย ได้ผลปานกลางจากการรักษาด้วย neostigmine 4-8 เม็ดต่อวัน 5 รายขาดการติดต่อหลังจากออกจากโรงพยาบาลครั้งแรกเพราะภูมิลำเนาอยู่ไกล มีถึงแก่กรรม 3 ราย 2 รายเป็น myasthenia crisis อีก 1 รายเกิดหลอดเลือดหัวใจอุดตัน

พอสรุปผลได้ว่าการรักษาโรค Myasthenia Gravis ด้วย thymectomy และยา prednisolone ได้ผลดี การให้ neostigmine นั้นเป็นเพียงช่วยระงับอาการเท่านั้น หาได้เป็นการรักษาไม่

อุบัติการณ์ของโรคคออักเสบจากเชื้อ Beta Streptococcus ในเด็กนักเรียน

อัมพร สุขนธมาน ดิลก เย็นบุตร
ผ่องพรรณ บุนนัจจา พินิจ ทวีสิน

ได้ศึกษาเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของโรคคอเจ็บโดยเฉพาะเชื้อจาก throat swab ของเด็กนักเรียน 205 คน เด็กเหล่านี้เป็นนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอปทุมวัน ได้ศึกษาในระหว่างเดือน มิถุนายน 2516 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2517

ผลปรากฏว่าเพาะได้เชื้อ Beta Streptococcus group A เป็นครั้งคราวตลอดปี อุบัติการณ์ของเชื้อที่เพาะขึ้นจากเด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาลสูงกว่าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ เชื้อ Streptococcus ชนิดอื่นที่สำคัญนอกจาก group A ซึ่งเพาะได้คือ group C และ G

การทดลองใช้กรดนาลิดิซิกรักษาโรคติดเชื้อไวรัส

ปรีชา ธนสุวรรณ

รายงานผลการทดลองขั้นแรกของการใช้กรดนาลิดิซิก (Nalidixic acid) รักษาคนไข้หวัดเป็นเวลา 7 ปี โรคหวัดนี้แบ่งออกเป็นพวก ๆ โดยอาศัยอาการและการแสดงของโรคเป็นหลัก และได้ทดลองรักษาโรคไข้หวัดใหญ่จากเชื้อไวรัส A/Hongkong/1/63 ที่ระบาดในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2511 2512 และ 2513 และโรคไข้หวัดใหญ่จากเชื้อไวรัส A/England/42/72 ผลการรักษาปรากฏว่าช่วยทำให้ไข้และอาการอื่นที่เกิดขึ้นนั้นดีขึ้นภายใน 1-2 วัน ส่วนการทดลองรักษาโรคอันเกิดจากไวรัส ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคอื่น ๆ เช่น สุกใส หัด คางทูม ไข้เลือดออก หัดเยอรมัน งูสวัด และตาแดง นั้นไม่ผลขนาดยาซึ่งใช้ในเด็กประมาณ 50 มก./กก./วัน และในผู้ใหญ่ประมาณวันละ 1500 มก./วัน โดยแบ่งให้เป็น 3 เวลา ผู้รายงานเข้าใจว่ากรดนาลิดิซิกอาจจะออกฤทธิ์ต่อการดำเนินชีวิตของไวรัสชนิดที่ได้ทำการทดลองมาแล้วก็ได้

ต่อมน้ำเหลืองอักเสบจากการฉีด บี.ซี.จี. วัคซีน

อัมพล สุอำพัน

ประสพศรี อึ้งถาวร

ต่อมน้ำเหลืองอักเสบจากการฉีด บี.ซี.จี. วัคซีน เป็นผลเสียที่พบได้มากที่สุดของเด็กอ่อน แผนกกุมารเวชศาสตร์ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอัตราการเกิดต่อมน้ำเหลืองอักเสบ การรักษาและผลของการรักษาด้วยวิธีต่าง ๆ ในเด็กที่ได้รับ บี.ซี.จี. วัคซีนขณะแรกคลอดที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในระหว่างเดือนเมษายน 2516 ถึง เดือนมีนาคม 2517 รวมเป็นเวลา 12 เดือน

เด็กที่มาติดตามผลทั้งหมด 325 คน มีต่อมน้ำเหลืองอักเสบ 90 คน

การรักษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. พวกที่มีก้อนแต่ขนาดเล็กมาก ไม่ได้ให้การรักษาแต่อย่างใด
2. พวกที่มีหนองอยู่ภายใน หรือ แดงออกเอง ให้การรักษาเหมือนกันหมด โดยดูดหรือผ่าเอาหนองออก และให้ I.N.H. จนกระทั่งแผลหรือก้อนหายสนิท
3. พวกที่มีก้อนขนาดปานกลางขึ้นไป แบ่งการรักษาออกไป 2 แบบ โดยใช้สุ่มเลือกสลับกันไป

พวกหนึ่งไม่ให้การรักษา และอีกพวกหนึ่งให้การรักษาโดยใช้ I.N.H.

รายละเอียดของผลการรักษาจะได้รายงานในที่ประชุม

วิเคราะห์รายงานผู้ป่วยโรคหัวใจชนิดรูมาติกระหว่างปี พ.ศ. 2507-2516

โชติมา ปัทมานันท์

โรคหัวใจที่เกิดจากโรครูมาติกเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความพิการของหัวใจได้มาก จำเป็นที่แพทย์ต้องเรียนรู้พฤติกรรม ติดตามผลการรักษาของโรคนี้อย่างใกล้ชิด ผู้รายงานได้วิเคราะห์รายงานการตรวจผู้ป่วยนอก ของผู้ป่วยโรคหัวใจชนิดรูมาติก 80 ราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 - 2516 พบว่าอาการสำคัญที่นำผู้ป่วยมาโรงพยาบาล คือหัวใจวายมีมากถึงร้อยละ 31.25 เมื่อแพทย์ได้ให้การรักษาและติดตามผู้ป่วยต่อมา พบว่าร้อยละ 16 ของผู้ป่วยมีเสียง murmur ที่หัวใจเบาลงจาก Grade III - IV จนไม่ได้ยินเลย มีร้อยละ 20 ที่ยังได้ยินเสียง murmur ที่หัวใจ แต่เสียงค่อยลงมาก แสดงว่าการรักษาที่ถูกต้องและสม่ำเสมอมีความสำคัญ ทำให้ผู้ป่วยโรคหัวใจชนิดรูมาติกมีโอกาสรุกลาหรือหายได้ ในจำนวนผู้ป่วยที่มารับการรักษา 80 ราย มีร้อยละ 10 ที่มาหาแพทย์ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่สามารถติดตามผลการรักษาได้

บริการโลหิตในประเทศไทย

ร.ท. สวง บัณเฑาะว์

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จัดตั้งตามนโยบายและดำริห์ของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อรับและบริจาคโลหิต โดยถือหลักมนุษยธรรม เพื่อให้บริการนี้กระจายไปอย่างทั่วถึง จึงเปิดบริการสาขาโลหิตขึ้นตามภูมิภาคต่าง ๆ และขณะนี้มีรวมทั้งสิ้นทั่วประเทศ 68 สาขา

ศูนย์มีหน้าที่ในการประสานงาน จัดให้บริการต่างๆ เป็นต้น จัดทำและแจกจ่าย ซีรุ่มซึ่งหายากบางชนิด ให้คำแนะนำและเปิดการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพื่อให้งานได้ดำเนินไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งการติดต่อต่างประเทศ ฯลฯ

เป้าหมายในขั้นต่อไปก็คือ จะจัดบริการการกุศลนี้ให้เป็นที่นิยมแพร่หลาย เพื่อจะไม่มีการซื้อขายโลหิตในประเทศอีกต่อไป

ปัญหาไข้มาเลเรียของประเทศไทยในปัจจุบัน

อุดม จิตต์ปรารพ

โครงการกำจัดไข้มาเลเรียแห่งชาติ ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ดำเนินการสืบเนื่องมาจากการควบคุมไข้มาเลเรีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 จนถึงปัจจุบัน สามารถลดอัตราการตายด้วยไข้มาเลเรียจาก 201.5 ต่อประชากรแสนคน ลงมาเหลือเพียง 10.1 ต่อประชากรแสนคนในปี 2513 และปรากฏว่าในปีต่อจากนั้นมาได้มีแนวโน้มให้เห็นว่าปัญหาไข้มาเลเรียได้ทวีจำนวนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมีอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ที่สำคัญเกิดขึ้นหลายประการ เช่น

1. ปัญหาเนื่องจากไม่สามารถตัดการแพร่เชื้อไข้มาเลเรียได้โดยสมบูรณ์ในท้องที่ซึ่งเป็นป่าเขา ทั้งนี้เพราะยุงพาหะไม่ใคร่จะได้สัมผัสกับตีสีที่
2. ปัญหาเนื่องจากเชื้อไข้มาเลเรียชนิดฟัลซิพารัม ต่อต่อคลอโรควิน ซึ่งใช้เป็นยาหลักในการกำจัดไข้มาเลเรีย
3. ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้คนเข้าไปประกอบอาชีพในป่าเขา ซึ่งตีสีที่ไม่สามารถจะหยุดยั้งการแพร่เชื้อใช้ได้โดยสมบูรณ์ มากขึ้นทุกขณะ

นอกจากปัญหาต่างๆ ทางวิชาการ 3 ข้อดังกล่าวแล้ว ยังมีปัญหาอื่นๆ ตามมาคือความช่วยเหลือจากต่างประเทศสิ้นสุดลง ตีสีที่มีราคาสูงขึ้น ค่าแรงสูงขึ้น ฯลฯ

ปัญหาต่างๆ ดังกล่าวนั้น จะเป็นสาเหตุที่ทำให้ไข้มาเลเรียมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งถ้าหากผู้วางแผนงานสาธารณสุขของประเทศมองข้ามความสำคัญของโรคนี้แล้ว ทำให้เป็นที่น่าวิตกว่าไข้มาเลเรียอาจกลับมามีบทบาทสำคัญในการทำลายชีวิตคนไทยมากอีกเช่นในอดีต